

1 **NORSK GASS HAR ALDRI VÆRT SÅ ETTERTRAKTET SOM NÅ**

FRODE LEVERSUND.

Administrerende direktør.

Akkurat nå er vi med på en verdiskapning som aldri før. Norske gassleveranser til Europa er på det nest høyeste nivået gjennom tidene. Over 114 milliarder standard kubikkmeter med gass ble levert igjennom rør til Europa i 2018. Dette har gitt det norske samfunnet rekordhøye inntekter.

Europa trenger vårt bidrag og norsk gass har aldri vært så ettertraktet som i dag. For andre året på rad har vi opplevd at det er liten forskjell på våre gassleveranser mellom sommer og vinter. Vi dekker cirka 25 prosent av gassmengdene som trengs i den europeiske energiblandingen. Vi er ikke bare betydelige, vi er helt avgjørende. I Norge har vi energi tuftet på vannkraft. Vi er heldige som har god tilgang på naturressurser. Samtidig eksporterer vi våre gassvolum som er omtrent ni ganger så store som den årlige produksjonen av norsk vannkraft i energimengder. Dette betyr at det er et behov for norsk gass. Vi er altså svært viktig for at folk i Europa skal ha trygg energitilgang.

Den tyske kullkommisjonen la nylig frem sin anbefaling om å stenge alle kullkraftverk innen 2038. Norsk gass vil spille en nøkkelrolle i utfasingen av kull og for å nå våre felles mål i Parisavtalen. Storbritannia trekkes frem som det beste eksempelet i Europa, vi må tilbake 120 år i tid for å finne like CO₂-utslipp.

Norsk gass er til å stole på. Vi leverer energi med over 99% pålitelighet. Dette gjør vi med det laveste CO₂-utslippet per produsert enhet gjennom tidene.

99%

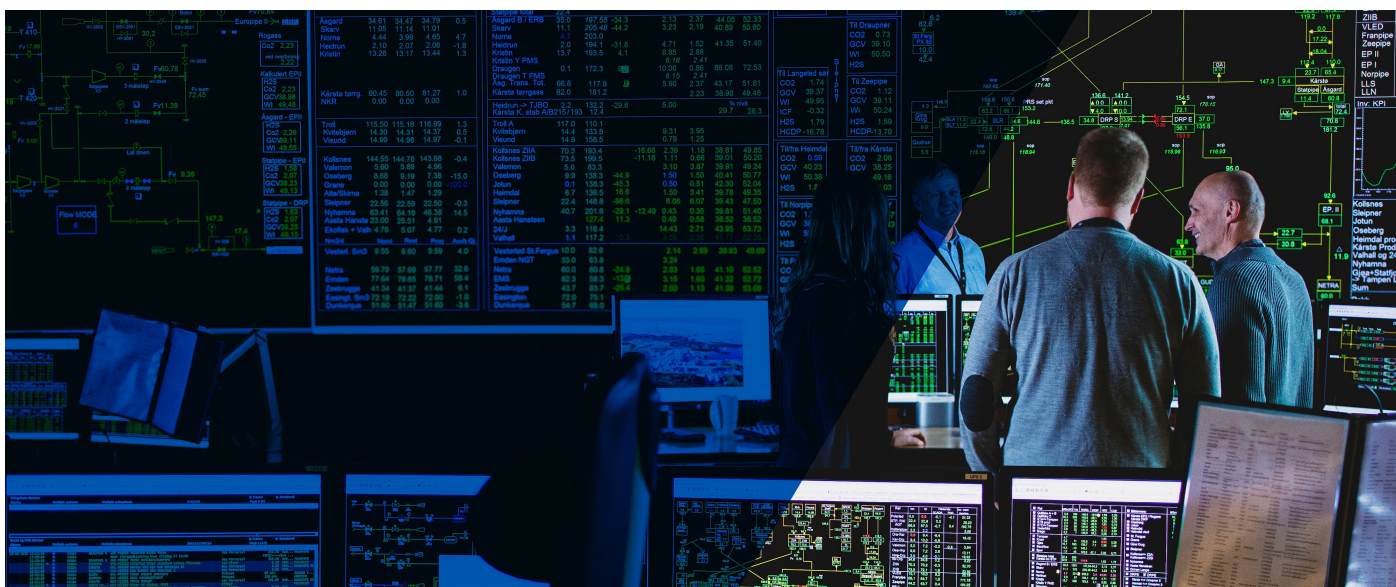
Det kan vi være stolte av. Samtidig er ikke dette nok. Vi har omfattende planer og konkrete aktiviteter som i sum gjør at vi vil bidra mer. Arbeidet vil bidra til at norsk gass også i fremtiden vil være konkurransedyktig, pålitelig og like viktig for Europa som vår vannkraft er for Norge. Samtidig vil dette hjelpe Europa til å nå sine klimamål. Vi er en del av Europa, Europas klimamål er også våre mål.

Petroleumstilsynets hovedtema for 2019 er sikker, sterk og tydelig. Vi kan aldri være tilfreds med våre helse- miljø- og sikkerhetsresultater. HMS-resultater er ferskvare og det vil komme nye utfordringer og risikoer. Disse må vi alltid sørge for å forstå og minimere. Slik er det også med konkurransekraft. Signalene peker i retning av at nå går det oppover igjen i olje- og gassbransjen. Da er det viktig å understreke at for å opprettholde konkurransekraft og stadig være i riktig posisjon, må vi aldri bli tilfreds. Dagens endringstempo krever at vi må være våkne og foroverlente.

Norsk sokkel er fremdeles under utvikling. Dette kan vi se gjennom oppstarten av Polarledrøret som åpnet en helt ny gassprovins for norsk gass til Europa på tampen av året. Rørledningen krysser Polarsirkelen til havs og medførte en utvidelse av det eksisterende transportsystemet som i dag er i underkant av 9000 kilometer med gassrørledninger.

Vår industri har en spennende fremtid. Vi snakker om store energimengder og gjenværende ressurser. Vi må sørge for at vi tar riktige valg nå. Valg som også er kloke i mange tiår fremover. En kan se for seg en 70-20-10-regel som et godt tenkeverktøy for å se det store bilde. På veien mot fornybarsamfunnet tror jeg at 70 prosent av det vi lever av i dag, også vil være sentralt om 50 år. Forskjellen er at vi ikke kommer til å gjøre ting på samme måte som i dag. 20 prosent vil være nye områder der vi i dag ser noen av mulighetene, mens de siste 10 prosentene vil være fundamentalt nytt og ukjent.

Norsk naturgass ligger innenfor de 70 prosentene. For at vi skal være en del av løsningen må vi gjøre nye funn, produsere med lavere utslipp enn våre konkurrenter og stadig forbedre vår konkurransekraft. I en tid hvor det er fare for å tenke kort, skal vi fortsette å skape verdier for velferdsstaten og tenke langt.

2 STYRETS ÅRSBERETNING

Innledning

Gassco er et aksjeselskap eid av den norske stat. Selskapet er operatør for det integrerte gasstransportsystemet fra norsk kontinentalsokkel til land i Europa. Det integrerte transportsystemet består av rørledninger, prosessanlegg, plattformer og gassterminaler på det europeiske kontinentet og i Storbritannia.

Selskapets hovedkontor er på Bygnes i Karmøy kommune. I tillegg har selskapet filialer i Tyskland, Belgia, Frankrike og England med ansvar for den daglige driften av gassterminalene.

Rammebetingelsene for Gasscos virksomhet er bestemt av norske myndigheter. Gasscos primære roller er utøvelse av særskilt operatørskap og alminnelig operatørskap. Med særskilt operatørskap menes utøvelse av oppgaver tillagt Gassco i medhold av petroleumsløven og tilhørende forskrifter. Det særskilte operatørskapet omfatter systemdrift, kapasitetsadministrasjon og infrastrukturutvikling. Med alminnelig operatørskap menes styring av prosessanlegg, rørledninger, plattformer og gassterminaler i henhold til petroleumsløvens krav om operatøransvar. Disse oppgavene er videre regulert i avtaler med interessentskapene Gassled, Zeepipe terminal, Dunkerque terminal DA, Valemon Rich Gas Pipeline, Utsira High Gas Pipe, Knarr Gas Pipeline, Haltenpipe, Nyhamna, Polarled og Vestprosess DA.

Gassco har inngått avtaler om kjøp av tekniske driftstjenester for rørledninger, gassterminaler, plattformer og prosessanlegg med Equinor, Shell og North Sea Midstream Partners.

Gassco skal ikke ha økonomisk tap eller vinning ved sin virksomhet. Selskapets kostnader finansieres av interessentskap, brukere og tredjeparter. Selskapet har derfor svært begrenset økonomisk og finansiell risiko.

Selskapets strategiske mål:

- Sikker, pålitelig og effektiv drift - 24/7
- Redusere klimapåvirkning gjennom bærekraftig drift og forretningsutvikling
- Opprettholde høy norsk gasseksport utover 2030
- Effektiv organisering av infrastrukturen på norsk sokkel

Styringssystemet beskriver selskapets eierstyring og selskapsledelse. For å ivareta sikker drift av virksomheten gjennomføres risikovurderinger og identifisering av de til enhver tid mest risikofylte aktivitetene. Gasscos styringssystem og tilhørende kontrollrutiner sikrer effektiv og forsvarlig drift i samsvar med gjeldende lover, forskrifter og fastlagte mål.

Samfunnsansvar er en integrert del av selskapets organisasjonskultur, strategi, operasjonelle aktiviteter og etiske adferd overfor omgivelsene. Gassco utarbeider årlig en plan for arbeidet med samfunnsansvar, som følges opp av ledelsen.

Helse, miljø, sikkerhet og kvalitet (HMS&K)

Gassco har en filosofi om null ulykker samt ingen skader på mennesker, miljø eller materielle verdier. Denne filosofien er basert på overbevisningen om at alle skader kan forebygges ved systematisk og målrettet HMS&K-arbeid. Ingen hendelser i Gasscos virksomhetsområde medførte tap av menneskeliv i 2018.

Arbeidsmiljøet i Gassco er godt, og selskapet har over flere år hatt et mål om et totalt sykefravær på under tre prosent. I 2018 var samlet sykefravær på 3,16 prosent for hele virksomheten.

Gasscos styringssystem inkluderer blant annet rapportering, granskning og oppfølging av hendelser og avvik. Dette arbeidet er viktig for å oppnå kontinuerlig forbedring på HMS&K-området. Selskapet har etablert nøkkelindikatorer (KPI-er) som viser utviklingen i HMS&K-resultatene over tid. Dette bidrar til at forbedringstiltakene blir målbare og så effektive som mulig.

I 2018 jobbet Gassco målrettet for å identifisere, følge opp og iverksette tiltak etter hendelser. Frekvensen av det som defineres som kritiske hendelser, viste en oppgang fra 2017 til 2018. Det var fem kritiske hendelser i 2018, mot én i 2017. Av disse var én klassifisert som kritisk, rød nivå 2, grunnet faktisk konsekvens. De andre fire kritiske hendelsene var kritiske, rød nivå 2, på bakgrunn av potensialet. Alle disse fem kritiske hendelsene har blitt gransket.

Personskadefrekvensen for selskapets virksomhetsområde var 4,42 i 2018, mot 5,28 i 2017. Det er en forbedring på 16,3 % i forhold til 2017. Hovedårsaken til forbedringen er målrettet arbeid med HMS og kontinuerlig forbedring. Styret er opptatt av systematisk forbedringsarbeid innenfor HMS-fagfeltet for å nå målet om ingen personskader eller kritiske hendelser i 2019.

Det ble ikke registrert gasslekkasjer større enn 0,1 kg/s i 2018. Gassco registrerte ett mindre branntilløp på Kårstø i 2018. Alle prosessanlegg, gassterminaler og plattformer ble drevet innenfor de årlige utslippsgrensene i 2018. Det var tre tilfeller av

meldingspliktige kjemikalieutslipp, på henholdsvis Draupner, Kollsnes og Heimdal, disse var av mindre betydning for ytre miljø.

HELSE- OG SIKKERHETSRESULTATER	Resultat 2018	Resultat 2017
Dødsfall	0	0
Personskader totalt	19	20
Fraværsskader	7	6
Branner	1	0
Gasslekkasjer	0	1
Kritiske hendelser	5	1
Utslipp utover årlige utslippsgrenser	0	0
Uhellsutslipp, olje/kjemikalier	3	0

Gassco ble tildelt 914 389 vederlagsfrie klimakvoter for 2018 og kjøpte 551 000 klimakvoter. Hver klimakvote tilsvarer utslipp av ett tonn CO₂.

UTSLIPP YTRE MILJØ		Utslipp 2018	Utslipp 2017
	NO _x	926,3 tonn	963,9 tonn
Til luft	CO ₂	1360 ktonn	1403 ktonn
	Fakling av sikkerhetshensyn	17,1 ktonn	20,7 ktonn
Til vann	Olje	202 kg	226 kg
	TOC	10929 kg	5338 kg
Til jord/vann	Uhellsutslipp, olje/kjemikalier	13760 l	0 l

Et av Gasscos strategiske mål er å redusere klimapåvirkningen gjennom bærekraftig drift og forretningsutvikling. I løpet av 2018 ble det utarbeidet et veikart fram mot 2030 som støtter dette strategiske målet. Veikartet ble utarbeidet gjennom bred involvering av både eiere og skipere, og vil være et viktig strategisk hjelpemiddel i det å definere oppgaver som Gassco bør fokusere på.

Tilsyn i form av revisjoner, verifikasjoner og ledelsesinspeksjoner er en viktig del av Gasscos oppfølging av virksomheten. Gassco blir også revidert av myndigheter og av eierne. Myndighetene gjennomførte betydelig flere tilsyn av Gassco i 2018 enn de foregående årene. Tilsynene i 2018 har resultert i 10 avvik og 36 forbedringspunkter. Alvorligheten i avvikene varierer, og det er etablert aksjoner og tidsfrister for å lukke disse. Læringspunkter gir grunnlag for videre forbedring. Styret er fornøyd med det arbeidet som er gjort, og er opptatt av at det jobbes aktivt med å implementere forbedringer.

Beredskapsorganisasjonen er en viktig del av Gassco. I 2018 gjennomførte og deltok beredskapsorganisasjonen på Bygnes i ni beredskapsøvelser. Øvelsene har demonstrert at Gassco har en robust og velfungerende beredskapsorganisasjon. I 2018 var det ni mobiliseringer av Gasscos beredskap, mot gjennomsnittlig seks de siste årene.

Gassco vil videreføre innsatsen for å oppnå forbedringer innen HMS&K-området, og i nært samarbeid med selskapene som utfører driftsoppgaver på vegne av Gassco. Spesiell oppmerksomhet rettes mot alle forhold med storulykkepotensial, og det legges særlig vekt på prosess- og personellsikkerhet.

Risikostyring er en sentral del av Gasscos styringsprosesser og anvendes i hele virksomheten, i beslutningsprosesser og prosjekter. Prosedyren for risikostyring i Gassco reflekterer oppdatert kunnskap innenfor risikostyring. Nytt verktøy og nye risikobilder er utviklet og fungerer bra.

Gassco arbeider videre med å få på plass et nytt arkivsystem og en ny samhandlingsløsning, som forventes å være på plass i løpet av 2019. Selskapet jobber også målrettet med sikring, da spesielt IKT-sikring.

Gassco startet, basert på en kartlegging, et omfattende kulturprogram, «One Gassco», for å jobbe forebyggende med helse, miljø og sikkerhet.

DØDSFALL

0

PERSON-
SKADER

19

FRAVÆRS-
SKADER

BRANNER

1

KRITISKE
HENDELSER

5

GASS-
LEKKASJER

0

UHELLESUTSLIPP,
OLJE/
KJEMIKALIER

3

UTSLIPP UTOVER
DE ÅRLIGE UTSLIPPS-
GRENSENE

0

UTSLIPP YTRE
MILJØ TIL LUFT

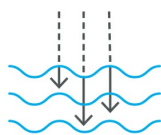

NO_x 926,3 TONN

CO₂ 1360 KTONN

**FAKLING AV SIKKERHETS-
HENSYN 17,1 KTONN**

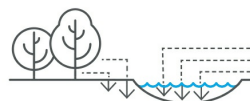
UTSLIPP YTRE
MILJØ TIL VANN

OLJE 202 KG

TOC 10929 KG

UTSLIPP YTRE
MILJØ TIL JORD/
VANN

OLJE / KJEMIKALIER 13760 L

Drift av gasstransportsystemet

Leveransene av naturgass fra det norske gasstransportsystemet til Europa i 2018 var på 114,2 milliarder Sm³, mot 117,4 milliarder Sm³ i 2017. Den totale leveransetilgjengeligheten var på 99,16 prosent, mot 99,48 prosent i 2017. Innlemmelse av nye operatørskap er ikke inkludert i 2017-tallet. Norske leveranser til Europa er fortsatt høye, og de har bare vært høyere én gang – i 2017. Gitt transportsystemets svært høye utnyttelse er styret godt fornøyd med den høye produksjonstilgjengeligheten og regulariteten som ble oppnådd i hele gasstransportsystemet i 2018.

Skipstrafikken av blant annet flytende våtgass og lettolje (Natural Gas Liquids (NGL) / Gudrun Blend) fra Kårstø koordineres nøye med den daglige gasstransporten for at man skal unngå fulle produktlagre og nedstengning på felt. I 2018 hadde Kårstø 633 skipsanløp uten at det førte til hendelser av betydning for gassleveransene.

GASSTRANSPORT	2018	2017
Leveransetilgjengelighet (%)	99,16¹⁾	99,48
Kvalitet (%)	99,97	99,97
Gass levert gassterminalene i Europa (milliarder Sm ³)	114,2	117,4
Største leveranse per døgn (millioner Sm ³)	368,3	376,0
Gjennomsnittsennergi (kWh per Sm ³)	10,9	10,9
Totalt volum andre produkter levert ut av gasstransportsystemet (millioner tonn)	10,3²⁾	10,2

1) Resultatet inkluderer volumer fra alle Gassco-opererte lisenser.

2) Resultatet inkluderer volumer fra Kårstø, Vestprosess og Nyhamna.

Gasstransportsystemet har en fleksibilitet som gjør det mulig å kompensere for driftsforstyrrelser på felt, i prosessanlegg og på stigerørplattformer. Denne fleksibiliteten kan nyttiggjøres gjennom den styringen som ivaretas fra Gasscos døgnbemannede kontrollrom. I takt med at transportsystemet har blitt mer komplekst og høyere utnyttet, med flere felttilknytninger og ulike gasskvaliteter, er det blitt mer krevende å levere nær 100 prosent tilgjengelighet i markedet.

Driftskostnadene eksklusive strøm og avgifter for det Gassco har hatt operatøransvar for de siste fem årene, er redusert med i overkant av 500 millioner kroner. Framover vil dette være en årlig besparelse. De totale driftskostnadene for 2018 ble 7437 millioner kroner, mens driftskostnads målet var 7035 millioner kroner for 2018. I kostnadstallet for 2018 er Nyhamna, Vestprosess og Polarled også inkludert, da Gassco ble operatør for disse i 2017 og 2018. Økte strømkostnader er hovedsakelig grunnen til at de virkelige kostnadene er høyere enn måltallet. Kostnadsforbedringer innen driften av gasstransportsystemet bidrar til kostnadsreduksjoner og verdiskaping på den norske kontinentalsokkelen.

Utvikling av gassinfrastrukturen

Gassco overtok operatøransvaret for prosessanlegget Vestprosess på Mongstad 1. januar 2018. Vestprosess behandler flytende våtgass fra gassprosesseringsanlegget på Kollsnes og Stureterminalen. Våtgassen splittes i ulike komponenter, som enten brukes på Mongstad-raffineriet eller skipes ut derfra.

Oppgraderingen av gassprosessanlegget på Nyhamna ble ferdigstilt for å ta imot gass fra Aasta Hansteen-feltet i 2018.

Gassproduksjonen fra Aasta Hansteen startet i desember 2018.

Undervannstilknytningen fra Johan Sverdrup-feltet til Statpipe-rikgassrøret for gassleveranser til Kårstø-anlegget ble ferdigstilt 3. kvartal 2018. Oppstart av gasseskport fra Johan Sverdrup-feltet er planlagt sent i 2019.

Gassco gjennomførte i 2018 en konseptstudie av grenrør fra Europipe II til Nybro i Danmark. Grenrøret er en del av infrastrukturprosjektet Baltic Pipe, som vil kunne bringe norsk naturgass til både det danske og polske markedet, med oppstart i 2022.

Gassco har gjennomført vurderinger av behovet for framtidig utvikling av norsk gassinfrastruktur. Dette arbeidet peker blant annet på endrede transport- og prosesseringsbehov i Heimdal-området. Basert på dette behovet er det igangsatt et prosjekt for å knytte rørledningene i Heimdal-området sammen på havbunnen. Det er også igangsatt studier knyttet til fjerning av Heimdal stigerørplattformen.

Gassco vurderer gasstransportløsninger for alle gassreserver for å sikre de beste løsningene for norsk sokkel. Gassco har blant annet vurdert gasstransportløsning for gassressursene i NOAKA (feltene North, Askja, Krafla, og Alvheim), Troll fase 3 og Luno II i forbindelse med rettighetshavernes konseptvalg.

Gassco utarbeider analyser og årlige transportplaner, der framtidig behov for videreutvikling av transportkapasiteten vurderes på grunnlag av brukernes behov. Planene viser at transportsystemet forventes å bli godt utnyttet det neste tiåret.

Den norske gassinfrastrukturen er i stor grad drevet av elektrisk kraft fra nettet. En ny kraftledning mellom Modalen og Mongstad er under utbygging og forventes ferdig i 2019. Dette er et steg i arbeidet med å sikre robust tosidig forsyning til Kollsnes. Tidsriktig utvikling av strømmettet i tråd med endret behov er sentralt for Gasscos virksomhet. Vi følger derfor opp relevante nettselskapers utredninger og nettutviklingsplaner.

Organisasjon

I 2017 og 2018 har to prosjekter innen organisasjonsutvikling vært framtrepende: kompetanseprosjektet og omorganiseringen av stabs- og støtteenhetene i Gassco.

Begge prosjektene er tett fulgt opp av styret i Gassco. Kompetanseprosjektet har blitt implementert i hele organisasjonen og har i hovedtrekk fokusert på utenlandsterminalene i 2018. Strukturert og framtidsrettet talent- og lederutvikling har vært en viktig ledetråd i kompetanseprosjektet. Styrets oppfølging av løpende kompetanse- og lederutvikling i selskapet er ivaretatt gjennom involvering og gjennomgang i kompensasjonsutvalget, som rapporterer status og utviklingstrekk tilbake til styret. På denne måten sikres ivaretagelse av styrets plikter i henhold til Meld. St. 27 (2013–14) og statlige eierskapsmeldinger.

Leder- og medarbeiderutvikling i Gassco har selskapets visjon og verdigrunnlag som utgangspunkt.

Gasscos visjon: «Gassco – securing energy supply»

**Gasscos verdigrunnlag:
«Gassco – on TRACK»**

- T** – Transparent (Transparent)
- R** – Respektfull (Respectful)
- A** – Ansvarlig (Accountable)
- C** – Utfordrende (Challenging)
- K** – Kunnskapsrik (Knowledgeable)

I 2018 ble det gjennomført en medarbeiderundersøkelse i Gassco. I korte trekk viste undersøkelsen en organisasjon med stort engasjement og gjennomføringsevne. Rapporten ble presentert i et fellesmøte for alle ansatte, styret, tillitsvalgte, verneombud og AMU. Hver enkelt enhet har hatt en gjennomgang av sine resultater og satt opp forbedringsområder. Noen overordnede temaer er særlig fulgt opp med felles målepunkter også i 2019. Dette gjelder blant annet organisasjonens evne til å gi og få tilbakemelding, samt graden av medvirkning og informasjon. Temaene vil bli fulgt opp i avdelingsmøter og i medarbeidersamtaler.

Gassco har 330 fast ansatte ved utgangen av 2018. Av disse er 139 ansatt ved gassterminalene i Europa. Gassco har for tiden to lærlinger innen kontorfaget i Norge, og ingen i utlandet.

Likestilling og diskriminering

Selskapets personalpolitikk er kjønnsnøytral og ivaretar vårt mål om likestilling, mangfold og kontinuerlig organisasjonsutvikling.

Selskapets stillingsannonser synliggjør ønsket om god kjønnsbalanse, aldersspredning og mangfold i arbeidsstyrken. Så sant det er kvalifiserte kandidater med minoritetsbakgrunn, skal disse kandidatene innkalles til intervju.

Selskapet har en kvinneandel på 26 prosent. Det er en prioritert oppgave i selskapet å rekruttere flere kvinner med høyere utdanning og tilrettelegge for kvinners karriereutvikling i selskapet. Ved fastsettelse av lønn og i forbindelse med lønnsoppgjør er selskapet spesielt oppmerksom på at kvinner og menn skal behandles likt. Ledergruppen i Gassco har en kvinneandel på 57 prosent.

Gasscos personalpolitikk fokuserer på likestilling og videreutvikling av talenter på alle nivåer i organisasjonen.

Gassco har sørget for god fysisk tilgjengelighet i sine bygg også for dem med nedsatt funksjonsevne. For arbeidstakere med faktiske eller begynnende belastningsskader foretas det individuell tilrettelegging av arbeidsplassen. Samarbeidet med bedriftshelsetjenesten og vernetjenesten er åpent og løsningsorientert.

Innovasjon

For å støtte opp under Gasscos strategiske mål og for å styrke fokuset på innovasjon, har selskapet opprettet en ny enhet, Innovasjon, med virkning fra 1. februar 2018.

Enheten har ansvar for å utfordre samt legge til rette for innovasjonsprosesser gjennom å identifisere tilgjengelig og framvoksende teknologier og løsninger. I denne enheten ligger også ansvaret for selskapets digitaliseringsprogram.

Gasscos digitaliseringsprogram har som formål å bidra til redusert risiko, miljøfotavtrykk og økt verdiskaping gjennom større grad av automatisering, økt produksjon og reduserte kostnader.

I 2018 har Gasscos fokus vært å utvikle kompetanse innen digitalisering, samt sette i gang arbeidet med selskapets digitale strategi.

Et sentralt strategisk virkemiddel for innovasjon og digitalisering er forskning og utvikling. Forskningsporteføljen for 2018 har bestått av følgende strategiske FoU-programmer hvor digitalisering har vært et sentralt, tverrgående tema:

Verdiskaping ut over 2030: For å tilrettelegge for økte framtidige volumer og verdiskaping ut over 2030 har arbeidet med gasskvalitetsspesifikasjoner for rikgass-systemer fortsatt i 2018. Utvikling av løsninger for måling av gassmengde og gasskvalitet på havbunnen har vært en sentral prioritet, samt gasstransportløsninger fra nye regioner som Barentshavet.

Effektiv drift: For å ivareta en sikker og effektiv drift har arbeidet med testing og implementering av roboter for inspeksjon av trykk tanker og utstyr fortsatt. Utvikling og testing av digitale løsninger for tilstandsovervåking av kritisk utstyr har vært en prioritet.

Bærekraftig utvikling: I 2018 har hovedfokus i dette programmet vært kunnskapsbygging innen hydrogen og karbonfangst, -transport og -lagring (CCS). I tillegg har det vært utført arbeid for å fremme innovative, digitale løsninger for deteksjon og kvantifisering av diffuse utslipp.

Det ble brukt totalt 80,4 millioner kroner på FoU-aktiviteter i 2018.

Aksjekapital og aksjonærforhold

Selskapets aksjekapital var 10 millioner kroner per 31. desember 2018, fordelt på 10 000 aksjer. Den norske stat, ved Olje- og energidepartementet, er eiere av selskapets aksjer.

Årsresultat og disponeringer

Årsresultatet viser et overskudd på 0 kroner. Egenkapital per 31. desember 2018 er 15 248 350 kroner.

Totalkapitalen per 31. desember 2018 er 1011 millioner kroner, og per samme dato har selskapet likvide midler gjennom bankinnskudd på 313 millioner kroner.

Gassco er innrettet slik at selskapet ikke skal ha vinning eller tap på sin virksomhet, og har fritak fra formue- og inntektsskatt etter skatteloven § 2-32 første ledd. På bakgrunn av dette anses markedsrisiko, likvidetsrisiko og kredittrisiko for å være lave.

I henhold til regnskapsloven § 3-3a bekrefter styret at årsregnskapet er avlagt under forutsetning om fortsatt drift.

Framtidsutsikter

Leveransene av naturgass fra Norge dekker om lag en fjerdedel av Europas forbruk. Norsk naturgass vil være sentral i Europas forsyningssikkerhet for energi i lang tid framover.

Samtidig som gassforbruket i Europa forventes å være høyt, skal klimapåvirkningen reduseres. I den europeiske energimiksen vil det være behov for naturgass i perioder med redusert bidrag fra fornybar sol og vind og for å muliggjøre utfasing av kull. Gassco vil videreføre arbeidet med å redusere klimaavtrykket fra norsk naturgass og forbedre energiutnyttelsen i alle ledd.

Oljedirektoratet anslår at under 50 prosent av de forventede norske gassressursene er produsert. Prognoser viser et fortsatt høyt leveransenivå på lang sikt, også de årlige gassleveranser antas å være på et høyt nivå framover.

Om lag 80 prosent av de uoppdagede gassressursene forventes å ligge i Norskehavet og Barentshavet. For å opprettholde en langsiktig høy gassproduksjon fra norsk sokkel kreves en videre utvikling av gasstransportsystemet. Gassfeltet Aasta Hansteen og rørledningen Polarled åpner et nytt område på norsk sokkel og fører til økt leteaktivitet av gassressurser i Norskehavet. Eksisterende gassinfrastruktur i Barentshavet er forventet fullt utnyttet de neste 15–20 årene, og det er store forventninger til gassressurser i Barentshavet. En samordnet utvikling av ressursene i Barentshavet vil være viktig for å få etablert nye transportløsninger slik at ressurspotensialet i området kan realiseres.

Det forblir viktig å levere norsk naturgass til konkurransedyktige vilkår og med høy regularitet til det europeiske markedet. Gasscos rolle er å sikre maksimering av verdiskaping på norsk sokkel ved å videreføre en sikker, pålitelig og effektiv gassinfrastruktur.

Gassco har igangsatt arbeidet med å gjennomføre en utvidet strategisk analyse av rammebetingelser og eksterne faktorer som kan påvirke selskapets strategiske mål og framtidsutsikter. Dette arbeidet fortsetter i 2019.

Bygnes, 28. mars 2019

Sign.

Mimi K. Berdal

Styreleder

Sign.

Nina Schieldrop Lie

Styremedlem

Sign.

Johan E. Hustad

Styremedlem

Sign.

Tor Rasmus Skjærpe

Styremedlem

Sign.

Jan Skogseth

Styremedlem

Sign.

Hilde Fadnes Hølland

Styremedlem*

Sign.

Brynjar Aardal

Styremedlem*

Sign.

Kenneth Flotve

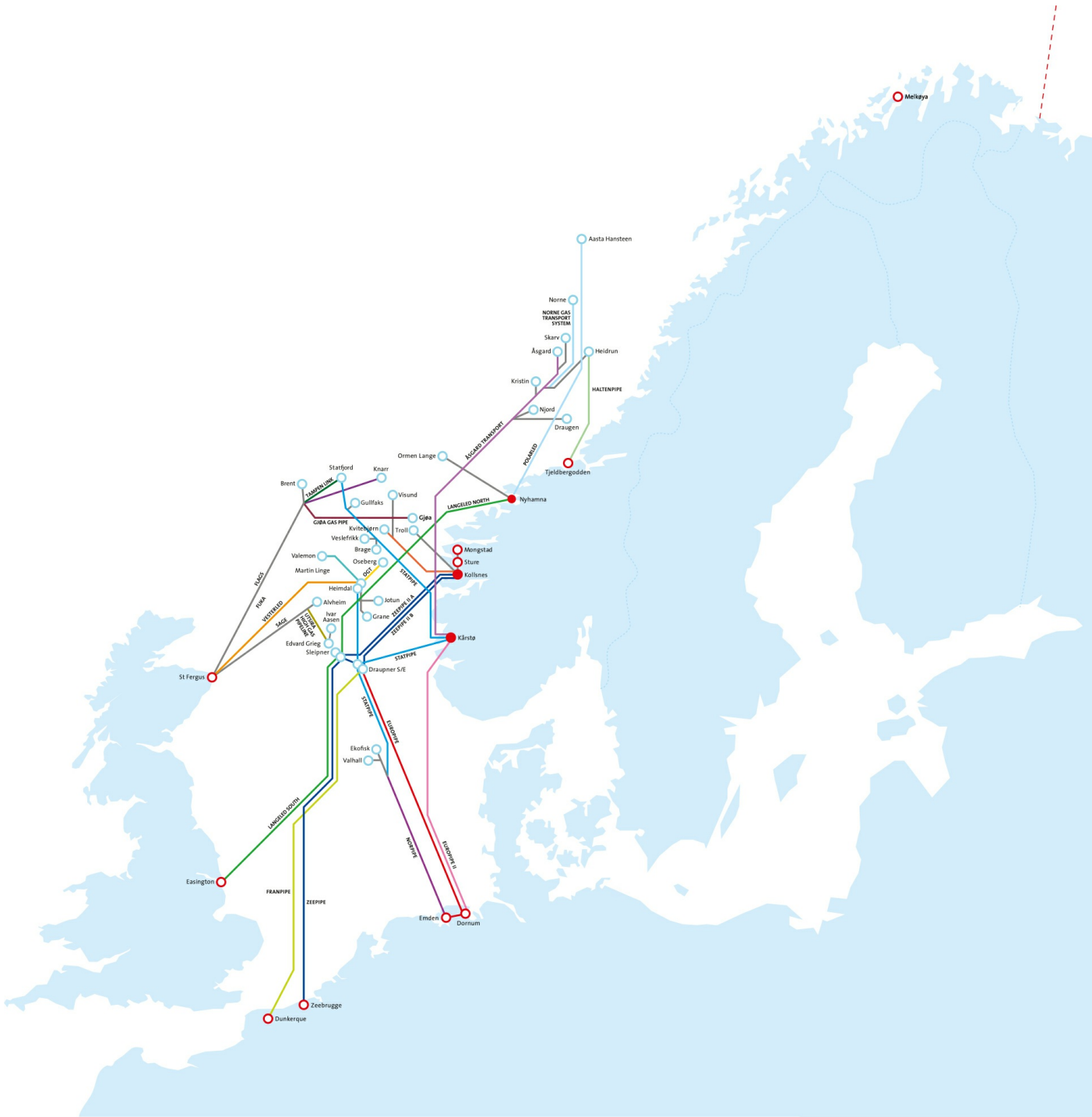
Styremedlem*

Sign.

Frode Leversund

Administrerende direktør

*Ansattes representant

GASSCOS STYRE

Mimi K. Berdal

Styreleder (født 1959). Berdal har bakgrunn som advokat og driver i dag egen næringsvirksomhet. Tidligere har hun vært juridisk rådgiver hos Total Norge og partner i Arntzen de Besche. Hun innehar også bred erfaring fra styrearbeid og styreledelse i børsnoterte og private virksomheter innen ulike sektorer. Berdal har vært styremedlem siden 2007 og styreleder fra 2016.

Nina Schieldrop Lie

Styremedlem (født 1962). Lie er utdannet fra NHH og har også en Executive MBA i økonomisk styring og ledelse fra NHH. Hun er seniorrådgiver for DNB Konserninvesteringer og har tidligere vært regionbanksjef med ansvar for DNBs virksomhet i Stavangerregionen og direktør for Accenture Rogaland. Lie har siden 1995 vært finansdirektør i oljesektoren, herunder oljeselskapet Petoro AS, samt Aker Drilling ASA og Navis ASA. Lie har en rekke styreverv innen bl.a finans- teknologi- og energi-sektoren. Lie har vært styremedlem siden 2012.

Johan Einar Hustad

Styremedlem (født 1954). Hustad er professor og direktør for NTNU Energi. Han har vært prorektor ved NTNU med ansvar for nyskaping og instituttleder for Institutt for energi- og prosesseteknikk og har hatt flere lederstillinger ved NTNU og SINTEF. Han har dessuten vært leder for Senter for fornybar energi (NTNU-SINTEF-IFE), nordisk forskningsprofessor for Nordisk energiforskning og gjesteprofessor ved Stanford University (USA). Hustad har vært medlem i en rekke nasjonale og internasjonale komiteer og fagråd. Hustad har vært styremedlem siden 2012.

Jan Skogseth

Styremedlem (født 1955). Skogseth har en Master of Science grad fra South Dakota School of Mines & Technology, og har mer enn 35 års erfaring fra olje, gass og fornybar industri, fra oljeselskap til leverandørindustri, i Norge og internasjonalt. Han var administrerende direktør i Aibel fra 2008 til 2017, og spilte en viktig rolle i etableringen av selskapet på flere kontinent. Skogseth har hatt flere styreverv inkludert styreleder for Norsk Industri Olje og Gass gjennom mange år. Han sitter nå i styrene i SR Bank ASA, Scatec Solar ASA og PSW Group AS. Skogseth har vært styremedlem siden 2018.

Tor Rasmus Skjærpe

Styremedlem (født 1950). Skjærpe er utdannet petroleumsingeniør fra NTNU og er i dag konsulent og leverer rådgivning innen olje og gass. Han var i perioden 2014-2016 ansatt i konsulentselskapet Proactima, hvor han leverte konsulenttjenester innenfor ledelse og risiko- og styringssystemer. Han har tidligere hatt ulike lederstillinger både i Petoro og Norsk Hydro innenfor drift, teknologi, lisensstyring og strategi. Skjærpe har vært styremedlem siden 2016.

Kenneth Flotve

Styremedlem, ansattes representant (født 1964). Han jobber i IT-avdelingen i Gassco AS, og er leder for arbeidstakerorganisasjonen NITO i Gassco. Kenneth Flotve har vært styremedlem siden 2018.

Hilde Fadnes Hølland

Styremedlem, ansattes representant (født 1972). Hun er senior saksbehandler i Gassco AS, og leder for Industri og Energi i Gassco. Hilde Fadnes Hølland har vært styremedlem siden 2018.

Brynjar Aardal

Styremedlem, ansattes representant (født 1981). Han er overingeniør i Gassco AS, og er leder for arbeidstakerorganisasjonen TEKNA i Gassco. Brynjar Aardal har vært styremedlem siden 2016.

3 EIERSTYRING

Styrets redegjørelse for eierstyring og selskapsledelse

Styrende organer i Gassco er generalforsamlingen, styret, administrerende direktør og ledergruppen. De ulike organenes roller og ansvar er på øverste nivå definert gjennom lover, forskrifter, avtaler og vedtekter for Gassco AS.

Eierstyringen og selskapsledelsen i Gassco samsvarer med «Norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse» på relevante punkter. Siden Gassco ikke er et børsnotert selskap, men et 100 prosent statseid aksjeselskap som ikke har som formål å generere overskudd og inntekter for aksjonæren, er forhold knyttet til selskapskapital og utbytte, likebehandling av aksjeeiere, aksjer og omsettelighet, generalforsamling, valgkomite og selskapsovertakelse ikke relevante og derfor ikke omtalt.

Eierstyring og selskapsledelse i Gassco er de samlede styrings- og kontrollsystemene som skal sikre ivaretagelse av interessene til eieren, ansatte, brukere og eiere av gasstransportsystemet. Eierstyringen skal videre sikre at Gassco driver på en sikker, effektiv, bærekraftig, etisk og sosialt ansvarlig måte i et samfunnsperspektiv.

Gasscos virksomhet

Selskapets formål som beskrevet i selskapets vedtekter er å drive transportsystemer for naturgass på og fra norsk kontinentalsokkel, herunder rørledninger, plattformer, prosessanlegg og gassterminaler, enten selv eller gjennom deltakelse i eller sammen med andre selskaper, og virksomhet i tilknytning til dette. Selskapet opererer et omfattende gasstransportsystem som er bygget opp gjennom mer enn 40 år. Eiere og brukere av gasstransportsystemene er i hovedsak større globale aktører i olje- og gassbransjen og investeringsselskaper. Gassco er utpekt av Olje- og energidepartementet til å ha ansvaret for driften av oppstrøms gassrørledningsnett i henhold til petroleumsløven § 4-9.

Gassco har to primære roller, det alminnelige operatørskapet og det særskilte operatørskapet.

Det alminnelige operatørskapet omfatter anleggsstyring, lisensadministrasjon og prosjektutvikling. En viktig del av anleggsstyringen er å påse at aktiviteten blir utført slik at kravene til helse, miljø og sikkerhet blir oppfylt. Som alminnelig operatør har Gassco ansvaret for drift og vedlikehold av gasstransportsystemene Gassled, Zeepipe Terminal, Dunkerque Terminal DA, Haltenpipe, Valemon Rich Gas Pipeline, Utsira High Gas Pipe, Knarr Gas Pipeline, Nyhamna, Polarled og Vestprosess DA. Gassco er underlagt eiernes instruksjonsmyndighet

gjennom operatøravtalene. Hvert interessentskap har en styringskomite (MC), som kan opprette underkomiteer, slik som driftskomite (OC) og prosjektkomite (PC). Disse kan gis mandater etter behov.

Gassco har inngått avtaler om kjøp av driftstjenester. Leverandørene av driftstjenestene utfører arbeid på deler av transportsystemet på vegne av Gassco. Selskapet har avtaler med Equinor, Shell og North Sea Midstream Partners for denne type tjenester.

Med særskilt operatørskap menes utøvelse av myndighetsoppgaver tillagt Gassco i medhold av petroleumsløven og petroleumsforskriften kapittel 9. Denne virksomheten er unntatt transportsystemeierens instruksjonsmyndighet. Det særskilte operatørskapet omfatter systemdrift, kapasitetsadministrasjon og infrastrukturutvikling.

Systemdrift er planlegging, overvåking, koordinering, styring og oppfølging av produktstrømmene fra feltene på norsk sokkel gjennom det integrerte transportnettverket til gassterminalene.

Kapasitetsadministrasjon er fastsettelse av forpliktbar kapasitet i rørledningssystem og prosessanlegg og tildeling av transportkapasitet i disse. Tildeling av transportkapasitet innebærer inngåelse av transportavtaler på vegne av eierne.

Infrastrukturutvikling omfatter blant annet studier og utviklingsprosjekter i det norske gassrørledningsnett. Gassco skal vurdere videreutvikling av oppstrøms gassrørledningsnett med sikte på å oppnå helhetlige transportløsninger for petroleumssektoren. I denne sammenhengen arbeider Gassco dels med grunnlag i midler innbetalt av skiperne gjennom tariffen, jf. tarifforskriften § 4 (vi), og dels med grunnlag i finansiering fra investorgrupper som ønsker et infrastrukturutviklingsprosjekt nærmere utredet.

Infrastructure Advisory Board (IAB), Operating Forum og NGL Forum er opprettet for å ivareta brukernes interesser og skal bl.a. behandle arbeidsprogram og budsjett for det særskilte operatørskapet. IAB er en arena der eiere og brukere kan diskutere relevante problemstillinger vedrørende drift og strategiske temaer knyttet til videreutvikling av gassinfrastrukturen.

Gasscos visjon

«Gassco – securing energy supply».

Gasscos strategiske mål

- Sikker, pålitelig og effektiv drift - 24/7
- Redusere klimapåvirkningen gjennom bærekraftig drift og forretningsutvikling
- Opprettholde høy norsk gasseksport ut over 2030
- Effektiv organisering av infrastrukturen på norsk sokkel

Selskapets strategiske mål evalueres årlig, og det etableres strategiske handlingsplaner og prestasjonsindikatorer (KPI) med måltall og trafikklýsgrenser, som godkjennes av styret. Prestasjonsindikatorene måler i hvilken grad selskapet har oppnådd de sektorpolitiske målene satt av Olje- og energidepartementet. Ved å sørge for gode HMS-resultater, høy regularitet på gassleveransene mot kontinentet og driftskostnader lavere enn budsjettambisjonen bidrar Gassco til å maksimere verdiskapingen fra norsk sokkel.

Selskapets risiko gjennomgås kvartalsvis med styret. Tiltak og aksjoner knyttet både til risiko og prestasjonsindikatorer følges opp og rapporteres månedlig til styret og i eiermøtene med Olje- og energidepartementet.

Gassco har etablert retningslinjer for arbeid med samfunnsansvar (CSR) som er i tråd med statens eierskapspolitikk, og som er i henhold til prinsippene for godt samfunnsansvar. Både prinsippene i ISO-standarder og i FNs Global Compact er innarbeidet i selskapets styrende dokumentasjon. Basert på disse prinsippene har Gassco en liste med kjerneområder, bl.a. arbeidstakerrettigheter, klima og miljø, arbeid mot korrupsjon og interessentanalyser, som det arbeides med. Som en del av arbeidet med samfunnsansvar inngår også selskapets etiske retningslinjer for innkjøp, retningslinjer for bruk av IT, samt retningslinjer for varsling. Samfunnsansvar er en integrert del av selskapets organisasjonskultur, strategi, operasjonelle aktiviteter og etiske adferd overfor omgivelsene. Det utarbeides årlig en plan for arbeidet med samfunnsansvar, som følges opp av ledelsen. Videre er arbeidet med samfunnsansvar forankret i styret i Gassco.

Gjennom CSR tar Gassco som selskap ansvar for sine aktiviteter, herunder hvordan aktivitetene påvirker ulike samfunnsaktører. Gassco utøver sitt samfunnsansvar blant annet gjennom støtte til lag og organisasjoner i regionen der selskapet har hovedkontor, og i andre lokalsamfunn der Gassco utøver virksomhet.

I anbudprosesser avklares det om leverandøren har etablert en egen policy og egne retningslinjer for samfunnsansvar som er i tråd med Gasscos krav. Eventuelle avdekkede forhold vil få konsekvenser for leverandørens deltakelse i anbudprosesser.

En allmenn respekt for menneskerettighetene er en integrert del av Gasscos verdigrunnlag. Selskapets etiske retningslinjer er i tråd med prinsippene til FNs Global Compact og Olje- og energidepartementets retningslinjer for multinasjonale selskaper og støtter opp om Gasscos verdigrunnlag. De etiske retningslinjene er en del av Gasscos styrende dokumentasjon og gjelder for alle ansatte og konsulenter i alle land. Ved tiltredelsen får alle en innføring i Gasscos etiske regelverk og verdivalg, og alt personell blir jevnlig oppdatert på området.

Transaksjoner med nærstående

Equinor ASA og Gassco AS har felles eier ved Olje- og energidepartementet og er således nærstående parter. Gassco AS kjøper varer/tjenester fra Equinor ASA knyttet til teknisk anleggsdrift og tredjepartsoppdrag til kostpris iht. Technical Service Provider-avtalen (TSP-avtalen).

Generalforsamling

Generalforsamlingen er selskapets øverste organ. Olje- og energiministeren utgjør generalforsamlingen og har forvalteransvaret for statens eierinteresser i selskapet. Ordinær generalforsamling holdes i Oslo eller på Karmøy hvert år innen utgangen av juni. Generalforsamlingen godkjenner resultatregnskap og balanse, fastsetter anvendelse av årsoverskudd/-underskudd, velger selskapets revisor og fastsetter revisors honorar. I tillegg velger den styreleder og styremedlemmer på vegne av aksjonæren og sørger for at styret totalt sett har riktig og tilstrekkelig kompetanse og kapasitet, og at det preges av mangfold. I 2018 var 40 prosent av styremedlemmene valgt av generalforsamlingen kvinner. På generalforsamlingen deltar eier, styret, administrerende direktør og revisor. I Olje- og energidepartementet har olje- og gassavdelingen det daglige ansvaret for eieroppfølgingen av Gassco.

Bedriftsforsamling og styre

Bedriftsforsamling

I henhold til aksjeloven skal det velges en bedriftsforsamling i selskaper med over 200 ansatte. Det er imidlertid etablert en avtale med de ansatte om at det ikke skal opprettes en bedriftsforsamling. De ansatte har i stedet valgt ett ekstra styremedlem.

Styret, sammensetning og uavhengighet

Styret i Gassco består av åtte medlemmer, hvorav fem er valgt av generalforsamlingen og tre er representanter for de ansatte. Styremedlemmer valgt av generalforsamlingen er uavhengige av selskapets daglige ledelse og vesentlige forretningsforbindelser. Ingen av styremedlemmene som er valgt av generalforsamlingen, har særskilte oppgaver for selskapet i tillegg til styrevervet. Det velges ikke vararepresentanter for disse styremedlemmene. De har heller ikke bonusavtale, pensjonsordning eller avtale om etterlønn. Ingen av styremedlemmene eier aksjer i selskapet. Styremedlemmene velges for inntil to år om gangen. Kontinuitet i styret sikres ved at nye styremedlemmer gis en grundig orientering om selskapets historie, status og utfordringer (introduksjonsprogram). Nye styremedlemmer må ved tiltredelse signere villighetserklæring og konfidensialitetserklæring og bekrefte at de har gjennomgått vedtektene, de etiske retningslinjene, prosedyren for samfunnsansvar, instruks for styret, kompensasjonsutvalget og administrerende direktør samt fullmaktsmatrisen for selskapet.

Administrerende direktør er ikke medlem av styret.

Styrets arbeid

Styret sørger for forsvarlig organisering av virksomheten. Styret har ansvar for å etablere kontrollsystemer og sikre at virksomheten drives i samsvar med selskapets verdigrunnlag og retningslinjer for etikk og samfunnsansvar.

Styret vektlegger habilitet, og at styremedlemmer og administrasjon innehar relevant bredde- og dybdekompetanse tilpasset selskapets utfordringer og den virksomheten selskapet har ansvaret for. Styret ansetter administrerende direktør og etablerer instruks for styret, kompensasjonsutvalget og administrerende direktør.

Styret beslutter strategi, prestasjonsindikatorer, budsjett, regnskap og andre viktige saker basert på forslag fra administrerende direktør, som har ansvar for den daglige driften. Styret kan også sette saker for beslutning eller orientering på styrets agenda etter eget initiativ.

Styret har vanligvis mellom fire og åtte styremøter, samt en strategisamling per år. I tillegg holder styret orientert om virksomheten gjennom jevnlig rapportering utenom møtene. Det er opprettet en egen portal for informasjon til styret. Styrelederen kan kalle sammen til ekstra møter ved behov.

Styret hadde fire møter i 2018 og ett styreseminar. Frammøteprosenten var 97.

Det er utarbeidet en beslutningsmatrise og en plankalender for styret, som viser hvilken rolle styret har i de forskjellige sakene. Styret evaluerer sitt arbeid og sin kompetanse årlig.

Prokura er gitt administrerende direktør og terminalsjefene i Tyskland, Belgia/Frankrike og Storbritannia.

Revisjonsutvalg

Styret har etter en vurdering konkludert med at det ikke er behov for å opprette et revisjonsutvalg. Selskapet er gjenstand for kontroller og systemrevisjoner fra uavhengige parter ut over det som er vanlig for et aksjeselskap. Rapporter og tilbakemeldinger fra slike revisjoner kommuniseres til styret på løpende basis. Styret har en særskilt gjennomgang med ekstern revisor i forbindelse med den årlige revisjonen.

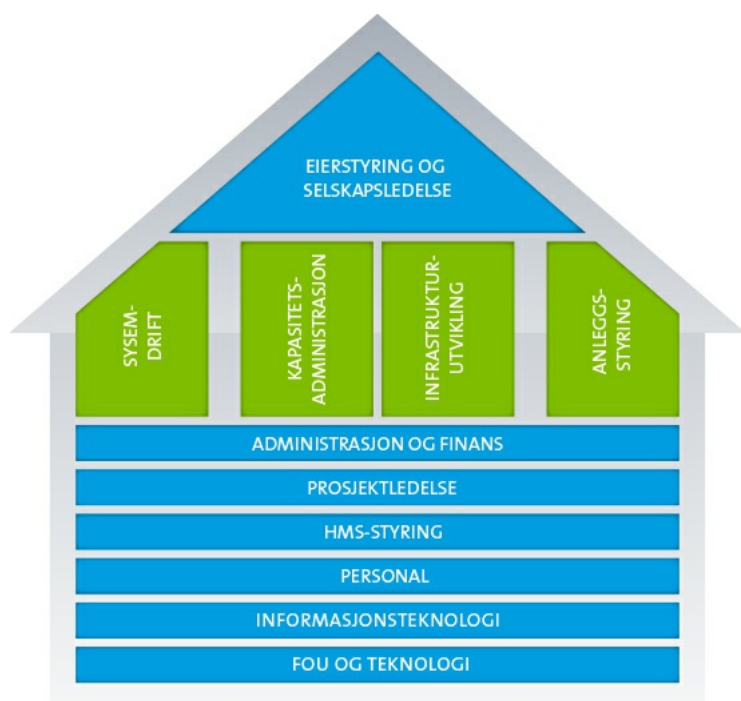
Kompensasjonsutvalg

Styret har opprettet et kompensasjonsutvalg. Utvalgets rolle er å forberede saker for styret som omhandler ansettelsesvilkår for administrerende direktør, rammer og prinsipper for ansettelsesvilkår for øvrige ansatte (inkludert bonusordninger) og andre forhold som angår avlønning, tilleggsytelser, insentivmodeller, pensjonsvilkår og organisasjons- og kompetanseutvikling i selskapet. Utvalget består av tre styremedlemmer som er oppnevnt av generalforsamlingen. Utvalget ledes av styrelederen eller et annet utvalgsmedlem utpekt av styret. Det er utarbeidet en instruks for kompensasjonsutvalgets oppnevning og arbeid, som er vedtatt av styret.

Risikostyring og intern kontroll

Styring og kontroll utøves gjennom ulike prosesser som involverer et eller flere av selskapets organer. Aksjonærens styring og kontroll av virksomheten skjer gjennom eiermøter og generalforsamlinger. Styret påser at selskapet drives i henhold til strategi og mål, gjennom styremøter og gjennom periodiske rapporteringer fra selskapet. Styret i Gassco arbeider for å ivareta eierens interesser, og har i tillegg ansvar overfor ansatte, myndigheter, kunder/skipere, infrastruktureiere, leverandører og andre interessenter. De styringsprinsippene som er etablert, skal sikre god ledelse og kontroll av virksomheten. Styringsprinsippene i selskapet tilpasses løpende for å sikre at selskapet opererer i overensstemmelse med det juridiske rammeverket. Styringssystemet gjennomgås av styret ved behov. Gassco er i tillegg underlagt styring og kontroll av infrastruktureierne i interessentskap der Gassco utøver operatørfunksjoner. Gasscos styringsstruktur bygger på etablerte og kommuniserte mål, strategier og verdivalg, herunder etiske regler. Gasscos ledelse, som består av en ledergruppe på syv personer, følger regelmessig opp at virksomheten drives i samsvar med selskapets strategi. Relevante myndigheter, brukere og eiere av gasstransportsystemene gjennomfører også regelmessige revisjoner og tilsyn av Gasscos operatørskap og tilhørende aktiviteter og styringssystemer. Administrerende direktør har ansvar for at ledelsen gjennomgår styringssystemet to ganger per år, og det er opprettet et årshjul som sikrer dette.

Styringshåndboken, inklusive de underordnede prosedyrene, beskriver selskapets eierstyring og selskapsledelse. Gassco har utviklet en styringsmodell som samler og systematiserer alle selskapets prosesser. Selskapets oppgaver og roller er avledet fra de overordnede målene, prinsippene og rammedokumentene for Gasscos virke.

Gasscos styringsmodell har tre nivåer. Det øverste nivået består av prosessgruppen eierstyring og selskapsledelse. Det andre nivået består av fire prosessgrupper knyttet til selskapets oppgaver innenfor det særskilte og det alminnelige operatørskapet. Det tredje nivået består av seks grupper med stabs- og støtteprosesser.

Prosessgruppen eierstyring og selskapsledelse omfatter for det første prosesser for eiernes (dvs. departementets og styrets) kontroll med selskapet. For det andre omfatter den prosesser for ledelsen av selskapet, herunder utarbeidelse av styringshåndbok, transportplan og budsjett og forretningsplan, fastsettelse av strategier og nøkkelindikatorer (KPI-er), budsjetterings- og beslutningsprosesser, og viktige prosesser innen kvalitetssikring. Inn under kvalitetssikring faller bl.a. risikostyring, kontrollmekanismer (som revisjon og egenkontroll), samsvarsmåling, kundeundersøkelser og avvikshåndtering.

Det er etablert fullmaktsmatriser og en beslutningsmatrise som viser beslutningsprosessen for viktige saker, hvem som fatter endelig beslutning, og beslutningstakerens fullmakt.

Mandater for de ulike interessentskapene og komiteene i hvert enkelt interessentskap er etablert og godkjent av eierselskapene, og en egen verifikasjonsprosess for prosjekter er etablert og godkjent.

Brukerforaene – Infrastructure Advisory Board (IAB), Operating Forum, NGL Forum og NCS Gas Infrastructure Forum – er etablert med deltakere fra relevante selskaper. Deltakerne i disse foraene er rettighetshaverne på sokkelen og kvalifiserte skipere. Gassco evaluerer kontinuerlig om de etablerte brukerforaene fungerer etter hensikten. Selv om de formelle beslutningene foretas enten av eierne av gassinfrastrukturen eller av deltakerne i konkrete infrastrukturutviklingsprosjekter, sørger arbeidsprosessene for reell skiperinnflytelse i forkant av beslutningene.

Compliance-avdelingen er hovedansvarlig for Gasscos monitoreringsaktivitet og utarbeider årlige monitoreringsprogrammer. Denne enheten gjennomfører interne revisjoner og revisjoner av leverandører av driftstjenester. I enhetene og prosjektene i Gassco utføres det i tillegg andre typer interne og eksterne monitoreringsaktiviteter. Det er etablert en monitoreringspool som har ansvar for gjennomføringen av alle monitoreringer der det ikke er behov eller krav om ekstern ledelse. Dette bidrar til at virksomheten drives i henhold til lover, forskrifter, interne krav og leverandørens egne interne krav.

Resultatene fra monitoreringsaktivitetene benyttes til kontinuerlig forbedring og til videreutvikling av Gasscos styringssystem.

Den overordnede styringen og kontrollen med etterlevelse og implementering av forbedringer i styringssystemet ivaretas av compliance-avdelingen.

Helhetlig risikostyring

Helhetlig risikostyring er en sentral del av Gasscos styringsprosesser og anvendes i hele virksomheten. Risikoer med storulykkepotensial blir viet særskilt oppmerksomhet og danner grunnlaget for «workshops» om storulykkerisiko i henhold til bransjestandard. Selskapet har en egen risikokomite som har som oppgave å sikre en helhetlig risikoforståelse på tvers i selskapet. Prosedyren for risikostyring i Gassco – «Corporate Risk Management» – reflekterer ny og oppdatert kunnskap innenfor risikostyring. Nytt verktøy og nye risikobilder er også utviklet og tatt i bruk.

Styringsverktøy

Styret og administrerende direktør benytter blant annet strategisk planlegging, budsjettering, periodisk finansiell og operativ rapportering og egne prosesser for systematisk risikostyring av virksomheten. Oppfølging og kontroll skjer blant annet gjennom månedlig operasjonell og finansiell rapportering av utvikling og status for selskapet og alle forretningsområdene. Risikostyring og balansert målstyring benyttes som styringsverktøy i forretningsområdene.

Godtgjørelser til styret

Generalforsamlingen fastsetter godtgjørelsen til styret, og denne er uavhengig av resultatoppnåelse.

Godtgjørelse til ledende ansatte

Styret fastsetter godtgjørelsen til administrerende direktør inklusive bonusutbetaling i henhold til retningslinjer fra generalforsamlingen.

Administrerende direktør fastsetter godtgjørelse til de andre medlemmene av selskapets ledelse i henhold til retningslinjer fra styret.

Godtgjørelse til styret og administrerende direktør framgår av note 3 i regnskapet. Lederlønnserklæringen legges fram som egen sak til generalforsamlingen.

Resultatbasert lønn

Styret står for den overordnede evalueringen av selskapets utvikling i henhold til gitte mål. Selskapet har en generell prestasjonskontrakt, som gir mulighet for en bonusutbetaling på inntil 10 prosent av grunnlønnen årlig til alle ansatte avhengig av graden av måloppnåelse. I styrets erklæring om lønn og annen godtgjørelse til ledende ansatte, jf. note 3 i regnskapet, er det redegjort for godtgjørelse til ledende ansatte og politikken for selskapets betingelser, herunder bonusordning. Styrets erklæring behandles av generalforsamlingen.

Informasjon og kommunikasjon

Styret i Gassco har fastlagt en kommunikasjonsstrategi som sikrer at det er åpen dialog både internt og eksternt, slik at selskapets ansatte og øvrige interessegrupper får god informasjon om selskapets forretningsvirksomhet.

Pressemeldinger og årsrapport legges ut på selskapets nettside.

Informasjon til skiperne blir gjort tilgjengelig i Gasscos bookingsystem, i Origo og i brukerforum.

I tillegg brukes License to Share (L2S) som kommunikasjonsmedium overfor infrastruktureierne og skiperne, mens Authorityweb benyttes overfor myndighetene.

Sanntidsinformasjon og informasjon om planlagte og uforutsette nedstengninger blir gjort tilgjengelig på Gasscos hjemmeside.

Revisor

PricewaterhouseCoopers (PwC) er selskapets eksterne revisor. Revisors honorar fastsettes av generalforsamlingen. Revisor deltar på styremøtet når regnskapet behandles. Styret har i tillegg et eget årlig møte med revisor. I dette møtet gjennomgås bl.a. selskapets interne kontroll.

4 ÅRSREGNSKAP

RESULTATREGNSKAP

Note	Beløp i 1000 NOK	2018	2017
	DRIFTSINNETEKTER OG DRIFTSKOSTNADER		
2	Sum driftsinntekter	0	0
2,3,4	Sum driftskostnader	0	0
	FINANSINNETEKTER OG FINANSKOSTNADER		
	Annen renteinntekt	0	0
	Resultat av finansposter	0	0
	Resultat før skattekostnad	0	0
10	Skattekostnad på ordinært resultat	0	0
	Ordinært resultat	0	0
	Årsresultat	0	0
	Overføringer:		
	Avsatt til / dekket av annen egenkapital	0	0
	Sum overføringer	0	0

BALANSE

Note	Beløp i 1000 NOK	Pr. 31.12.2018	Pr. 31.12.2017
	EIENDELER		
	ANLEGGSMIDLER		
4	Tomter, bygninger o.a. fast eiendom	29 567	29 577
4	Driftsløsøre, inventar o.a. utstyr	123 809	133 180
	Sum varige driftsmidler	153 376	162 756
	ANDRE LANGSIKTIGE FORDRINGER		
3,9	Andre fordringer	318 448	298 944
	Sum andre langsiktige fordringer	318 448	298 944
	SUM ANLEGGSMIDLER	471 823	461 701
	OMLØPSMIDLER		
	FORDRINGER		
6	Kundefordringer	53 309	64 675
5	Andre fordringer	173 119	177 357
	Sum fordringer	226 428	242 032
11	Bankinnskudd, kontanter og lignende	312 683	330 628
	SUM OMLØPSMIDLER	539 111	572 660
	SUM EIENDELER	1 010 934	1 034 361

Note	Beløp i 1000 NOK	Pr. 31.12.2018	Pr. 31.12.2017
	EGENKAPITAL OG GJELD		
	INNSKUTT EGENKAPITAL		
7	Aksjekapital	10 000	10 000
	Sum innskutt egenkapital	10 000	10 000
	OPPTJENT EGENKAPITAL		
8	Annen egenkapital	5 248	5 248
	Sum opptjent egenkapital	5 248	5 248
	SUM EGENKAPITAL	15 248	15 248
	GJELD		
	Avsetning for forpliktelser		
9	Pensjonsforpliktelser	511 770	497 784
	Sum avsetning for forpliktelser	511 770	497 784
	Langsiktig gjeld		
5,12	Annen langsiktig gjeld	84 804	96 708
	Sum langsiktig gjeld	84 804	96 708
	Kortsiktig gjeld		
6	Leverandørgjeld	139 588	119 539
11	Skyldige offentlige avgifter	103 459	114 615
5	Annen kortsiktig gjeld	156 065	190 468
	Sum kortsiktig gjeld	399 113	424 621
	SUM GJELD	995 686	1 019 113
	SUM EGENKAPITAL OG GJELD	1 010 934	1 034 361

Bygnes, 28. mars 2019

Sign.

Mimi K. Berdal

Styreleder

Sign.

Nina Schieldrop Lie

Styremedlem

Sign.

Johan E. Hustad

Styremedlem

Sign.

Tor Rasmus Skjærpe

Styremedlem

Sign.

Jan Skogseth

Styremedlem

Sign.

Hilde Fadnes Hølland

Styremedlem*

Sign.

Brynjar Aardal

Styremedlem*

Sign.

Kenneth Flotve

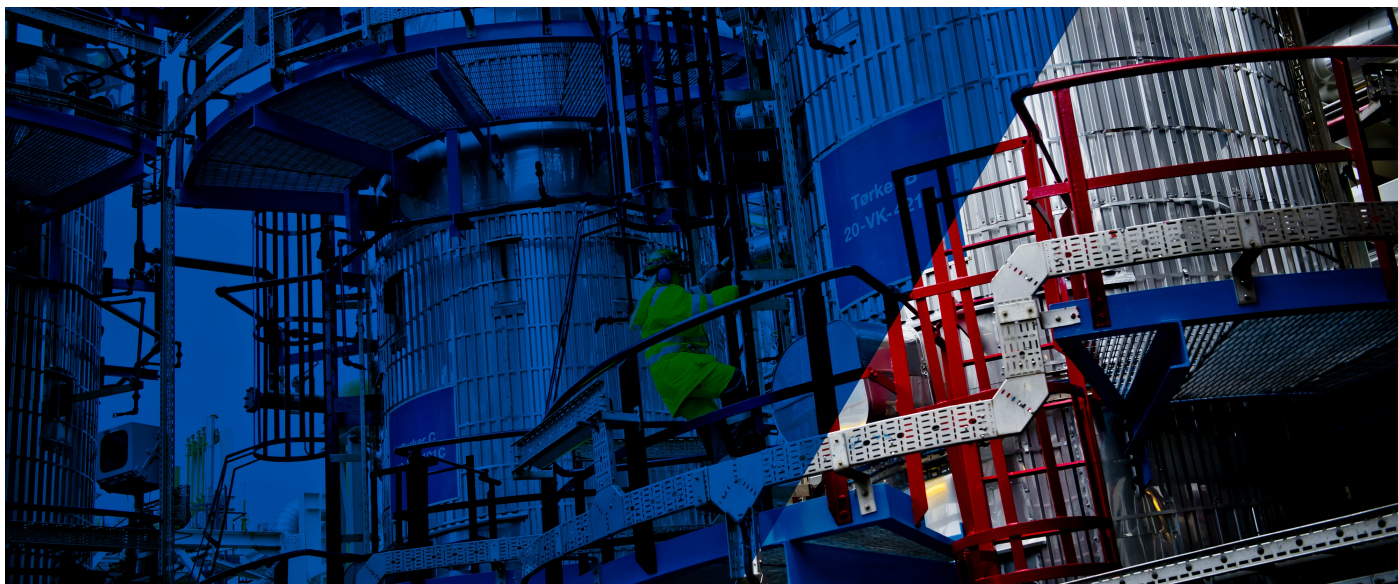
Styremedlem*

Sign.

Frode Leversund

Administrerende direktør

*Ansattes representant

KONTANTSTRØMSOPPSTILLING

Note	Beløp i 1000 NOK	2018	2017
KONTANTSTRØM FRA OPERASJONELLE AKTIVITETER			
	Ordinært resultat før skatt	0	0
4	Avskrivninger	39 924	40 618
6	Endring i kundefordringer	11 366	-12 828
5	Endring i andre kortsiktige fordringer	4 238	407 883
	Endring i langsiktige fordringer	-19 503	31 277
	Endring i leverandørgjeld	20 049	-421 402
	Endring i langsiktige forpliktelser	13 986	-29 061
5	Endring i annen kortsiktig gjeld	-45 558	8 193
5	Endring i annen langsiktig gjeld	-11 904	-7 492
	Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	12 598	17 189
KONTANTSTRØM FRA INVESTERINGSAKTIVITETER			
4	Netto tilgang/avgang anleggsmidler	-30 543	-25 373
	Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-30 543	-25 373
KONTANTSTRØM FRA FINANSIERINGSAKTIVITETER			
	Nedbetaling langsiktig gjeld	0	0
	Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	0	0
	Netto endring i kontanter og -ekvivalenter	-17 945	-8 184
	Beholdning av kontanter og -ekvivalenter pr. 1.1	330 628	338 812
	Beholdning av kontanter og -ekvivalenter pr. 31.12	312 683	330 628

NOTER

Note 1. Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk i Norge.

Beskrivelse av selskapets virksomhet

Gassco AS ble stiftet 14. mai 2001 og er et selskap heleid av den norske stat. Selskapet har ansvaret for transport av gass fra den norske kontinentalsokkel til Europa. Gassco sitt hovedkontor ligger på Bygnes, og i tillegg har selskapet filialer i Tyskland, Belgia, Frankrike og England.

Hovedregel for vurdering og klassifisering av eiendeler og gjeld

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk er klassifisert som anleggsmidler. Andre eiendeler er klassifisert som omløpsmidler. Fordringer som skal tilbakebetales innen et år er klassifisert som omløpsmidler. Ved klassifisering av kortsiktig og langsiktig gjeld er tilsvarende kriterier lagt til grunn.

Anleggsmidler er vurdert til anskaffelseskost med fradrag for planmessige avskrivninger. Dersom virkelig verdi av anleggsmidler er lavere enn balanseført verdi og verdifallet forventes ikke å være forbigående, er det foretatt nedskrivning til virkelig verdi. Anleggsmidler med begrenset økonomisk levetid avskrives lineært over den økonomiske levetiden.

Omløpsmidler er vurdert til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi.

Annen langsiktig gjeld og kortsiktig gjeld er vurdert til pålydende beløp.

For presentasjon av poster knyttet til det alminnelige operatørskap har selskapet valgt bruttoføring i balansen. Dette innebærer at man presenterer bruttotall knyttet til mellomværende med 3. parter knyttet til selskapets operatør virksomhet. I all hovedsak relaterer dette seg til leverandørgjeld og merverdiavgift som ligger i joint venturene.

Omregning av utenlandsk valuta

Regnskapene til de utenlandske filialene utarbeides i den valuta filialen primært benytter i sin virksomhet (EUR, GBP).

Ved omregning av balansen fra utenlandsk valuta til norske kroner benyttes valutakursen pr. 31. desember, mens resultatregnskapet omregnes til gjennomsnittlige kurser.

Fordringer

Fordringer er oppført til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av en individuell vurdering av de enkelte fordringene.

Bankinnskudd, kontanter o.l.

Bankinnskudd, kontanter o.l. inkluderer kontanter, bankinnskudd og andre betalingsmidler med forfallsdato som er kortere enn tre måneder fra anskaffelse.

Pensjoner

Selskapet har ulike pensjonsordninger. Pensjonsordningene er finansiert gjennom innbetalinger til forsikringselskap, med unntak av AFP-ordningen og en lukket ordning for pensjonsytelser over 12 G. Selskapet har både innskuddsplaner og ytelsesplaner.

Innskuddsplaner. Ved innskuddsplaner betaler selskapet innskudd til et forsikringselskap. Selskapet har ingen ytterligere betalingsforpliktelse etter at innskuddene er betalt. Innskuddene regnskapsføres som lønnskostnad. Eventuelle forskuddsbetalte innskudd balanseføres som eiendel (pensjonsmidler) i den grad innskuddet kan refunderes eller redusere framtidige innbetalinger.

Ytelsesplaner. En ytelsesplan er en pensjonsordning som ikke er en innskuddsplan. Typisk er en ytelsesplan en pensjonsordning som definerer en pensjonsutbetaling som en ansatt vil motta ved pensjonering. Pensjonsutbetalingen er normalt avhengig av flere faktorer, som alder, antall år i selskapet og lønn. Den balanseførte forpliktelsen knyttet til ytelsesplaner er nåverdien av de definerte ytelsene på balansedagen minus virkelig verdi av pensjonsmidlene (innbetalte beløp til forsikringselskap), justert for ikke resultatførte estimatavvik og ikke resultatførte kostnader knyttet til tidligere perioders pensjonsopptjening. Pensjonsforpliktelsen beregnes årlig av en uavhengig aktuar ved bruk av en lineær opptjeningsmetode.

Skatter

I vedtak fra skatteetaten er selskapet omfattet av skattefritak i skatteloven § 2-32 første ledd. Basert på vedtaket så må selskapet løpende vurdere om det foreligger "økonomisk virksomhet" som medfører skatteplikt etter skatteloven § 2-32 annet ledd.

Kontantstrømoppstilling

Kontantstrømoppstillingen utarbeides etter den indirekte metoden. Kontanter og kontantekvivalenter omfatter kontanter, bankinnskudd og andre kortsiktige, likvide plasseringer som umiddelbart og med uvesentlig kursrisiko kan konverteres til kjente kontantbeløp og med gjenværende løpetid mindre enn tre måneder fra anskaffelsesdato.

Note 2. Selskapets inntekter og kostnader

Gasscos primære roller kan defineres som utøvelse av særskilt operatørskap og alminnelig operatørskap.

Med særskilt operatørskap menes utøvelse av oppgaver tillagt Gassco i medhold av petroleumsloven og tilhørende forskrifter. Det særskilte operatørskapet er knyttet til systemdrift, kapasitetsadministrasjon og infrastrukturutvikling. Med alminnelig operatørskap menes styring av prosessanlegg, rørledninger, plattformer og gassterminaler i henhold til petroleumslovens krav om operatøransvar.

Disse oppgavene er også regulert i operatøravtalen med interessentskapene Gassled, Haltenpipe, Zeepipe Terminal, Dunkerque Terminal, Valemon Rich Gas Pipeline, Knarr Gas Pipeline, Utsira High Gas Pipeline, Nyhamna, Polarled Gas Pipeline og Vestprosess som er eiere av infrastrukturen for transport av gass fra norsk kontinentalsokkel.

I tillegg utfører Gassco en rekke utredningsoppgaver for ulike myndigheter og aktører på norsk sokkel.

Gassco skal ikke ha tap eller vinning ved sin virksomhet. Alle Gasscos utgifter skal derfor dekkes av henholdsvis lisenseierne for det som er knyttet til den ordinære operatørvirksomheten og av skiperne av gass for det som er knyttet til det særskilte operatørskapet. Andre oppgaver skal finansieres av den part som bestiller oppdraget.

Aktivitetene anses dermed utøvd på vegne av oppdragsgiverne og for deres regning og risiko og kostnadene vedrørende Gasscos ulike oppdrag resultatføres dermed ikke i regnskapet til Gassco AS.

En slik "netto presentasjon" er i samsvar med praksis hos andre operatører der utgiftene ved operatørvirksomheten blir fordelt blant eierne.

"Netto presentasjonen" gir imidlertid svært begrenset informasjon om Gasscos totale aktiviteter og ansvarsområde. Gassco sitt resultat før finansposter er derfor her presentert etter bruttometoden :

Resultatregnskap

Note	Beløp i 1000 NOK	2018	2017
	DRIFTSINNEKTER OG DRIFTSKOSTNADER		
	Alminnelig operatørskap	8 670 520	7 350 436
	Særskilt operatørskap	273 505	273 624
	Andre oppdrag	129 336	229 198
	Sum driftsinntekter	9 073 361	7 853 258
3	Personalkostnader	495 549	510 212
4	Avskrivninger driftsmidler Gassco	39 924	40 618
	Andre kostnader	8 537 889	7 302 429
	Sum driftskostnader	9 073 361	7 853 258
	FINANSINNEKTER OG FINANSKOSTNADER		
	Annen renteinntekt	0	0
	Resultat av finansposter	0	0
	RESULTAT FØR SKATTEKOSTNAD	0	0
10	Skattekostnad på ordinært resultat	0	0
	ORDINÆRT RESULTAT	0	0
	ÅRSOVERSKUDD	0	0

Tariffinntekter

Gassco er også ansvarlig for å administrere kapasiteten som til enhver tid finnes i rørnettet og behandlingsanleggene. På vegne av eierne av transportsystemene fakturerer Gassco alle skiperne på norsk sokkel for den bestilte kapasitet i henhold til gjeldende tariffer. Innbetalte tariffer fra skiperne overføres uten opphold til eierne av transportsystemet.

Beløp i 1000 NOK	2018	2017
TOTALE TARIFFINNEKTER	31 458 344	27 670 318

Note 3. Lønnskostnad, antall ansatte, godtgjørelser, lån til ansatte mm

Beløp i 1000 NOK

LØNNSKOSTNAD	2018	2017
Lønn	350 918	351 786
Folketrygdavgift	62 354	63 270
Pensjonskostnader (se note 9)	66 431	76 469
Andre ytelser	15 845	18 686
Sum	495 549	510 212

ANTALL ÅRSVERK SYSSELSATT	330	332

Ytelser til ledende ansatte i 2018

Beløp i 1000 NOK

Etternavn, fornavn		Fastlønn 1)	Bonus 2)	Naturalytelser 3)	Pensjon 4)	Total	Lån
Leversund, Frode	Administrerende direktør	3 200	248	18	200	3 666	-
Alcock, Jonathan Peter	Direktør Anleggsstyring	1 808	129	9	626	2 572	330
Rossebø, Øystein Høyvik	Direktør Forretningsutvikling og prosjekter	1 655	110	25	157	1 947	340
Kaste, Kristin Kinn	Direktør Systemdrift	1 594	106	28	160	1 888	17
Viksund, Randi	Leder Stab og forretningsstøtte	1 551	108	34	163	1 856	537
Lund, Trine	Leder Compliance	1 489	104	20	1021	2 634	-
Aarhus, Britt	Leder Innovasjon	1 386	96	30	161	1 673	575

1) Grunnlønn + fast overtidsgodtgjørelse i 2018

2) Det ble utbetalt en bonus i 2018 på 8% av grunnlønn pr 31.03.2018 på grunnlag av resultatene for 2017.

3) Telefon, bredbånd, forsikring mv.

4) Pensjonspremie og avsetning for 2018

Beløp i 1000 NOK

Ytelser til styret i 2018	Lønn/Honorar
Styret	1 856

Beløp i 1000 NOK

Lån og sikkerhetsstillelse til fordel for:	Lån	Sikkerhetsstillelse
Ansatte	67 314	0

Lederlønnserklæring for Gasscos ledergruppe til årsberetningen for 2018

Lederlønnsprinsippene tar utgangspunkt i at Gassco skal kunne tiltrekke og beholde medarbeidere med den kunnskap og erfaring som bedriften etterspør. Gasscos viktigste forretningsmessige omgivelser er olje- og gassbransjen i Norge. I forhold til disse skal vi ha konkurransedyktige betingelser, men ikke være lønnsledende.

Lederlønnen skal være i samsvar med lov- og retningslinjer samt god eierstyring og selskapsledelse. Lønnsnivået skal være rettferdig og ikke-diskriminerende basert på stillingens ansvar og myndighet samt den enkeltes prestasjoner.

I hht. retningslinjer for styret fastsetter styret lønn og øvrige vilkår for administrerende direktør, mens denne fastsetter lønn og godtgjørelser til ledergruppen for øvrig. Det er opprettet et kompensasjonsutvalg bestående av styreleder, nestleder og et styremedlem. Personalsjef er utvalgets sekretariat. Kompensasjonsutvalget er saksforberedende i forhold til styret og skal bistå styret i arbeidet med ansettelsesvilkår for administrerende direktør, samt rammer og prinsipper for ansettelsesvilkår for øvrige ansatte, inkludert bonusordninger.

Gasscos belønningssystem består av fastlønn, bonus, pensjons- og forsikringsordninger og andre ytelser. Ingen i Gassco har avtale om etterlønn eller sluttvederlag.

Bonusordningen kan gi inntil 10% bonus hvis avtalte mål oppnås. Styret godkjenner prestasjonsindikatorer både innenfor HMS, finans, drift og utvikling. Det er ulike prestasjonsindikatorer som inkluderes i bonusberegningen hvert år. Målene for prestasjonsindikatorene er blitt strengere de siste årene og det er etablert tydelige grenser for når et mål er nådd, delvis nådd eller ikke nådd. Bonusordningen er lik for alle ansatte i Gassco.

Pensjons- og forsikringsordningene for ledergruppen er de samme som for øvrige ansatte i Gassco.

Personalforsikringene har dekning for varig mén, varig ervervsuførhet og død. Det er også tegnet en behandlingsforsikring og en helårs reiseforsikring som gjelder både tjeneste- og fritidsreiser.

Andre ytelser er naturalytelser som fri telefon, bredbånd og personalforsikringer. Gassco har også en ordning for alle ansatte med rentefritt lån på inntil 600 000 med nedbetalingstid på 12 år.

Pr 1.1.2016 innførte Gassco en innskuddsordning med satser på 7% og 25,1%. Samtidig ble pensjon for lønn over 12G avviklet. Den tidligere ytelsesordningen blir videreført for ansatte som har 15 år eller mindre igjen til fylte 67. Gasscos pensjonsordning ble med dette lagt om og tilpasset ny Folketrygd og ny AFP samt retningslinjer fra myndighetene for lønn og andre ytelser til ledende ansatte i statlige selskap.

Godtgjørelse til revisor

Godtgjørelse til PricewaterhouseCoopers AS for revisjon av selskapet og de lisensene som Gasso AS er operatør for er i 2018 kostnadsført med kr. 1.687.958.-. Videre er det i 2018 betalt godtgjørelse til PricewaterhouseCoopers AS for konsulent bistand med kr. 155.763.-. Det er ikke betalt godtgjørelse til Advokatfirmaet PricewaterhouseCoopers AS for juridisk bistand i 2018.

Note 4. Varige driftsmidler

Beløp i 1000 NOK

2018	Bygn. og annen fast eiendom	Driftsløse inventar, verkøy o.l.	SUM
Anskaffelseskost 01.01.2018	47 888	333 912	381 800
Tilgang driftsmidler	-	30 573	30 573
Avgang driftsmidler / utrangering	-1 718	-5 392	-7 110
Omregningsdifferanse	-	59	59
Anskaffelseskost 31.12.2018	46 169	359 152	405 321
Akk. avskrivninger 01.01.2018	18 311	200 732	219 043
Avgang akk. avskrivning	-1 718	-5 368	-7 087
Årets avskrivninger	10	39 914	39 924
Omregningsdifferanse	-	65	65
Akk. avskrivninger 31.12.2018	16 603	235 343	251 945
Bokført verdi 31.12.18	29 567	123 809	153 376
Økonomisk levetid	5,50 år	3,5,7,8,10 år	
Avskrivningsplan	Lineær/ingen	Lineær	

Note 5. Andre fordringer og annen gjeld

Beløp i 1000 NOK

ANDRE KORTSIKTIGE FORDRINGER	2018	2017
Fordring mot lisenser	164 778	173 218
Andre kortsiktige fordringer	8 341	4 139
Total andre kortsiktige fordringer	173 119	177 357

Beløp i 1000 NOK

ANNEN LANGSIKTIG GJELD	2018	2017
Gjeld mot skipere	84 804	96 708

Beløp i 1000 NOK

ANNEN KORTSIKTIG GJELD	2018	2017
Gjeld mot skipere	18 011	48 214
Gjeld mot kredittinstitusjoner	69 472	69 655
Lønnsrelaterte forpliktelser	68 133	69 602
Annen kortsiktig gjeld	449	2 996
Total annen kortsiktig gjeld	156 065	190 468

Note 6. Nærstående parter

Equinor ASA og Gassco AS har felles eier ved Olje- og energidepartementet og er således nærstående parter. Gassco AS har i 2018 kjøpt varer/tjenester knyttet til diverse TSP og tredjepartsoppdrag for MNOK 5.160 inkl. mva (MNOK 4.545 i 2017). Det er netto fakturert MNOK 17.698 (MNOK 16.391 i 2017) som er solgte tjenester (inkl. tariff) til Equinor ASA/ Equinor Energy AS. Pr. 31.12.2018 er netto mellomværende med Equinor MNOK 1.670 (MNOK 1.731 i 2017). Dette inkluderer også fakturert tariff på vegne av eierne i de ulike interessentskapene som ikke er bokført i Gassco AS sin balanse.

Note 7. Aksjekapital og aksjonærinformasjon

Aksjekapitalen i selskapet pr. 31.12.2018 består av følgende:

	Antall	Pålydende	Bokført verdi
AKSJEKAPITAL	10 000	1 000	10 000 000

EIERSTRUKTUR			
			Aksjer
Den norske stat v/ Olje- og energidepartementet			10 000

Note 8. Egenkapital

Beløp i 1000 NOK	Aksjekapital	Annen egenkapital	Sum Egenkapital
Egenkapital 01.01.2018	10 000	5 248	15 248

Årets endring i egenkapital:

Årets resultat		-	-
Egenkapital 31.12.2018	10 000	5 248	15 248

Note 9. Pensjonskostnader, -midler og -forpliktelser

Selskapet har pensjonsordninger som omfatter alle selskapets ansatte i Norge, Tyskland, Frankrike, Belgia og Storbritannia.

Pensjonsordninger for de ansatte i Norge:

I Norge har man innskuddsbasert pensjonsordning som hovedordning, hvor innbetalt premie utgjør årets pensjonskostnad. Gassco AS har i tillegg lukkede ytelsesbaserte pensjonsordninger for ansatte som i 2015 hadde mindre enn 15 års framtidig tjenestetid før ordinær pensjonsalder. De ytelsesbaserte ordningene er i hovedsak avhengig av antall opptjeningsår, lønnsnivå ved oppnådd pensjonsalder og størrelsen på ytelsene fra folketrygden. Selskapet har både sikrede og usikrede ordninger. Beregnet premie for alle ordninger blir årlig utgiftsført og refundert fra lisenseierne; og reflekterer at pensjonsansvaret overfor operatøren gjøres opp etter hvert som forpliktelsen oppstår. Refunderte pensjonskostnader fra lisenseierne avviker av denne grunn fra premieinnbetaling og pensjonskostnad i henhold til Norsk Regnskapsstandard.

Selskapet fører beregnet pensjonsforpliktelse pr. 31.12.2018 i balansen, med fordring mot lisenseierne som motpost. Endringer i beregnet pensjonsforpliktelse vil dermed ikke påvirke resultatet.

Nedenstående oppstillinger viser pensjonskostnad samt midler og forpliktelse:

Beløp i 1 000 NOK

FOR DE ANSATTE I NORGE	2018	2017
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	16 830	24 980
Rentekostnad av pensjonsforpliktelsen	9 048	6 732
Avkorting/oppgjør	0	0
Administrasjonskostnader	118	77
Tidligpensjonspakker	0	0
Resultatført implementeringsvirkning /curtailment/settlement	0	-1 655
Resultatført estimeringstap/(gevinst)	4 850	-14 191
Netto pensjonskostnad(+inntekt)	30 846	15 944
INNSKUDDSPLANER	15 705	14 648

Selskapet har også en avtalefestet førtidspensjonsordning (AFP). Den nye AFP-ordningen, som gjelder fra og med 1. januar 2011 er å anse som en ytelsesbasert flerforetaksordning, men regnskapsføres som en innskuddsordning frem til det foreligger pålitelig og tilstrekkelig informasjon slik at selskapet kan regnskapsføre sin proporsjonale andel av pensjonskostnad, pensjonsforpliktelse og pensjonsmidler i ordningen. Selskapets forpliktelser er dermed ikke balanseført som gjeld.

Som en del av restruktureringen av selskapet, ble det i 2016 inngått tidligpensjonsavtaler for noen av selskapets ansatte. Selskapet belastet ut disse tidligpensjonskostnadene i 2016. En eventuell under/ overdekning vil bli belastet/tilbake betalt skiperne.

Beløp i 1 000 NOK

2018	Sikrede (kollektive)	Usikrede (AFP)	Andre usikrede	Sum
Opptjente pensjonsforpliktelser	397 159	0	270 956	668 115
Pensjonsmidler (til markedsverdi)	-291 000	0	0	-291 000
Ikke resultatført virkning av estimatavvik	0	0	0	
NETTO PENSJONSFORPLIKTELSE	106 159	0	270 956	377 115

Beløp i 1 000 NOK

2017	Sikrede (kollektive)	Usikrede (AFP)	Andre usikrede	Sum
Opptjente pensjonsforpliktelser	380 681	0	277 952	658 632
Pensjonsmidler (til markedsverdi)	-275 700	0	0	-275 700
Ikke resultatført virkning av estimatavvik	0	0	0	0
NETTO PENSJONSFORPLIKTELSE	104 981	0	277 952	382 932

ØKONOMISKE FORUTSETNINGER:	2018	2017
Diskonteringsrente foretaksobligasjoner	2,60%	2,40%
Forventet avkastning på pensjonsmidler	2,60%	2,40%
Forventet lønnsvekst	2,75%	2,50%
Forventet regulering av løpende pensjoner	1,5% / 2,5%	1,5% / 2,25%
Forventet G-regulering	2,50%	2,25%

Som aktuariemessige forutsetninger for demografiske faktorer og avgang er det lagt til grunn vanlig benyttede forutsetninger innen forsikring.

Pensjonsordninger for de ansatte i Belgia:

I Belgia har ansatte enten ytelsesbaserte eller innskuddsbaserte ordninger. Midlene i ordningene pr. 31.12.2018 tilfredsstiller lokale krav.

Beløp i 1 000 NOK

FOR DE ANSATTE I BELGIA	2018	2017
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	4 281	3 976
Rentekostnad av pensjonsforpliktelsen	1 652	1 017
Avkastning på pensjonsmidler	-1 312	-448
Administrasjonskostnader	0	0
NETTO PENSJONSKOSTNAD	4 622	4 544

Beløp i 1 000 NOK

SIKREDE	2018	2017
Opptjente pensjonsforpliktelser	111 972	94 302
Pensjonsmidler (til markedsverdi)	-85 577	-81 206
NETTO PENSJONSFORPLIKTELSE	26 395	13 096

Ordningene gjelder for alle selskapets ansatte i Belgia

ØKONOMISKE FORUTSETNINGER:	2018	2017
Diskonteringsrente	1,60%	1,60%
Forventet avkastning på pensjonsmidler	1,50%	1,60%
Forventet lønnsvekst	2,00%	2,00%
Forventet regulering av løpende pensjoner	1,80%	1,80%

Som aktuariemessige forutsetninger for demografiske faktorer og avgang er det lagt til grunn vanlig benyttede forutsetninger innen forsikring.

Pensjonsordninger for de ansatte i Frankrike:

Ansatte i Frankrike har innskuddsbasert pensjonsordning som tilfredsstiller lokale krav.

Pensjonsordninger for de ansatte i Storbritannia:

Ansatte i Storbritannia har innskuddsbasert pensjonsordning som tilfredsstiller lokale krav.

Pensjonsordninger for de ansatte i Tyskland:

Ansatte i Tyskland har flere ulike ytelsesbaserte pensjonsordninger.

Beløp i 1 000 NOK

FOR DE ANSATTE I TYSKLAND	2018	2017
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	13 802	13 786
Rentekostnad av pensjonsforpliktelsen	6 363	5 593
Resultatført estimeringstap/(gevinst)	-1 373	20 675
NETTO PENSJONSKOSTNAD	18 792	40 054

Beløp i 1 000 NOK

SIKREDE	2018	2017
Opptjente pensjonsforpliktelser	320 028	298 799
Pensjonsmidler (til markedsverdi)	-211 769	-197 044
NETTO PENSJONSFORPLIKTELSE	108 259	101 755

Ordningen gjelder for alle selskapets ansatte i Tyskland

ØKONOMISKE FORUTSETNINGER:	2018	2017
Diskonteringsrente	2,20%	1,90%
Forventet avkastning på pensjonsmidler	0,00%	0,00%
Forventet lønnsvekst	3,30%	3,30%
Forventet regulering av løpende pensjoner	1,80%	1,80%

Som aktuariemessige forutsetninger for demografiske faktorer og avgang er det lagt til grunn vanlig benyttede forutsetninger innen forsikring.

Note 10. Skattekostnad

Årets skattekostnad fremkommer slik:

Beløp i 1 000 NOK	2018	2017
Betalbar skatt	0	0
Endring utsatt skatt	0	0
SKATTEKOSTNAD ORDINÆRT RESULTAT	0	0

Beløp i 1000 NOK

Betalbar skatt:	2018	2017
Betalbar skatt i balansen	0	0

Selskapet mottok vedtak fra Skatteetaten datert 18.5.17 hvor det fremgår at selskapet anses omfattet av skattefritaket i skatteloven §2-32 første ledd. Selskapet fikk i 2016 tilbakeført tidligere års betalte skatt for årene 2012-2015.

Selskapet har for 2018 gjennomgått de faktiske forholdene i sin aktivitet og konkluderer med at vilkåret for skattefritak også er oppfylt for 2018. Derav så er det ikke beregnet skattekostnad for 2018 og det er heller ikke beregnet midlertidige forskjeller/utsatt skatt for hverken 2018 eller 2017.

Note 11. Skattetrekk

Bankinnskudd, kontanter og lignende omfatter bundne skattetrekksmidler med kr. 11.994.088

Note 12. Garantistillelser

Selskapet har stillet bankgaranti overfor belgiske myndigheter vedrørende belgisk merverdiavgift på EUR 500.000, til britiske myndigheter knyttet til Langeled på GBP 400.000 og lovbestemt bankgaranti på EUR 470.000 overfor ATZ-pensjonister i Tyskland.

Til generalforsamlingen i Gassco AS

Uavhengig revisors beretning

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Gassco AS' årsregnskap som består av balanse per 31. desember 2018, resultatregnskap og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2018, og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av selskapet slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon omfatter informasjon i årsrapporten bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon.

Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styrets og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik internkontroll som den finner nødvendig

for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avviklet.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betyggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver og plikter vises det til:
<https://revisorforeningen.no/revisjonsberetninger>

Uttalelse om andre lovmessige krav

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til resultatdisponering er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Stavanger, 28. mars 2019
PricewaterhouseCoopers AS

Gunnar Slettebø
Statsautorisert revisor